

Aytaç Manço

Yıl 1971. Hürriyet Gazetesi sahibi Erol Simavi, İstinye Yolu üzerinde ve şimdiki Doğuş Tesisleri'nin olduğu arazide "Simavi Sitesi" adı altında bir toplu konut yerleşimi yapmak üzere davetli yarışma düzenliyor. Paris'ten Gökşin Sipahioğlu aracılığı ile bu konunun uzmanlarından Mimar Georges (Yorgo) Candilis başkanlığında bir jüri oluşturulup şartname hazırlanıyor ve o dönemin tanınmış mimarları davet ediliyor.

Erol Bey'i tanıyan bir grupla birlikte biz de davet edildik. Yurtdışından geleli bir yıl olmuş, ilk yarışmam. Sonuçta biz birinci olduk. Ancak Candilis bizi çok genç buldu. "Fikir tamam da, uygulama projeleri Paris'te benimle birlikte hazırlansın" dedi. İtiraz ettik. İtirazımız kabul gör-

dü. Bu kere uygulama projelerinin bizden daha deneyimli bir mimari grupla yapılması şart koşuldu. Candilis de her ay bir kez gelip gelişmeleri rapor edecekti. Ülkemdeki ilk yarışmamda kazandığım proje, aksi halde elden gidecekti. Çaresiz razı oldum. Bu kez de karşımıza, Melih Birsal - Haluk Baysal Mimarlık Bürosu'nu, birlikte uygulama projelerini hazırlamak üzere çıkardılar. Bu oluşumun, yarışmaya girip kazanamayan Melih Birsal'in Erol Simavi ile sosyetik yakınlığından kaynaklandığını çok sonra öğrenecektim.

Her iki mimarı da ismen ve yapılarından tanıyordum. Sözleşme aşamasına kadar Melih Birsal karşımızda idi. Haluk Baysal hiç karışmıyor, hatta toplantılara bile katılmıyordu. Ancak son toplantıya katıldı ve "Çocuklara çok yüklenme, bırak haklarını alsınlar" dedi. Bunun üzerine ben de projeyi onların bürosunda ancak Haluk Baysal ile Aytaç Manço olarak yürüteceğimizi, onun dışında taraflardan hiç kimsenin projeme müdahale edemeyeceğini sözleşmeye ekledim. Böylece Melih Birsal'i devreden çıkartarak altı ay sürecek bir serüvene atıldık. O artık "Haluk Abi" idi, ben de kardeşi. Günde 14 saati aşan bir çalışma maratonu. Hiç zıtlasmadan ancak tartışarak çok keyifli bir tasarım süreci yaşadık. Geçmişe yönelik benzer yaşantılar, aşklar ve düşüncülüklerimiz vardı. Hem çizer, hem anlatırdık. Akşamları pasaja iniyor, karnımızı doy-

rup içkimizi içip tekrar büroya çıkıyorduk. Yorgo (George Candilis) her ay düzenli geliyor, şöyle bir projeye bakıyor, "Tamam, gidelim." diyordu.

Gittiğimiz yerler genellikle salaş Boğaz meyhaneleri idi. Hafta sonları dahil çalışıyorduk. Tek tatil günlerimiz, ayda bir Yorgo'nun geldiği gündü. Yorgunluktan A tipi sarılık oldum. Uykusuzluk ve içkiye daha fazla dayanamamıştım. Bu arada evlenmeye karar vermiştim. Düğünümü Lalezar'da Egemen Bostancı düzenledi (ışıklar içinde yatsın), İstanbul Gelişim Orkestrası ve Emel Sayın sahne aldılar. Yorgo sürpriz yaparak Paris'ten geldi. Haluk Abi ile birlikte oturdular.

Derken bomba patladı. O sıralarda Holding Genel Koordinatörü olan eski bir Milli Birlikçi-İhtilalci, imar durumu ve yapı izni almak için Belediye Başkanına verilmek üzere yüklü bir tutar

dolar almış. Rastlantı bu ya, bir yemekte karşılaşan Erol Simavi de Başkan'a sitem edince gerçek ortaya çıkmış. Eski Milli Birlikçi o parayı iç etmiş. Zaten o arazide yapılaşma olamazmış. Sonuçta Milli Birlikçi ve verilen para gitti. Bizim proje sonuna gelmişken durduruldu. Kalan alacağımızın da üstüne su içmemiz söylendi. Zarrı herkes kendi ölçüsünde paylaşmalıymış. Melih Birsal için yarısını koparıırken gösterdiği beceriyi, kalan hakedişimizi almada gösteremedi. Göstermedi mi? Bilemiyorum...

Haluk abi, mert, dobra, aklına geleni sakınmadan söyleyen, ama yanlış söz söylemeyen, sevdiğine vefalı, sevmediğine kaldırım değiştiren bir kişilikti. İyi mimardı. Ortaklıklarında tasarım süreci hep kendi inisiyatifinde idi. İşi ortağı bulur getirir, piyasada kendini ön planda tutardı. Haluk abi bundan rahatsız değildi. O, bir kadın gibi sevdiği mimarlıkla ilgili ve doluydu. Sonra, arada bir görüştük. Işıklar içinde yatsın.